

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΠΝΟΙΑΣ

**Χωραττάς Αριστείδης, Κούτα Χριστιάνα, Παπασταύρου Ευρυδίκη,
Χαραλάμπους Ανδρέας**

Εισαγωγή: Η δύσπνοια είναι ένα σύμπτωμα το οποίο ταλαιπωρεί τους ασθενείς που το βιώνουν σε όλες τις φάσεις της καθημερινότητάς τους. Μπορεί να είναι οφείλεται σε ΧΑΠ, καρδιακή ανεπάρκεια, καρκίνο κ.α. Για την αντιμετώπιση της αναπτύχθηκαν κλινικές δύσπνοιας σε νοσηλευτικά ιδρύματα όπου γίνεται εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων με πολύ καλά αποτελέσματα.

Σκοπός/Στόχοι: Η διερεύνηση της εφαρμογής νοσηλευτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη στήριξη ασθενών με δύσπνοια κατ' οίκο. Επίσης η διερεύνηση του περιεχομένου και του τρόπου εφαρμογής τέτοιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, της συμμόρφωσης ασθενών στις εκπαιδευτικές μεθόδους καθώς και της αποτελεσματικότητας στην εφαρμογή τους.

Μεθοδολογία: Η συστηματική ανασκόπηση έγινε από το 2000 μέχρι σήμερα στις μηχανές αναζήτησης PUBMED, EBSCO, Google Scholar. Στα κριτήρια εισδοχής περιλαμβάνεται η εφαρμογή κατ' οίκο εκπαιδευτικών προγραμμάτων από νοσηλευτές, τα προγράμματα να περιλαμβάνουν μη φαρμακολογική αντιμετώπιση της δύσπνοιας, η όλη διεργασία να εφαρμόζεται αποκλειστικά στο σπίτι του ασθενούς και όχι σε νοσηλευτικό ή άλλο παρόμοιο περιβάλλον. Από την αναζήτηση ανευρέθηκαν 49 άρθρα από τα οποία μόνο 6 εμπίπτουν στα πιο πάνω κριτήρια.

Αποτελέσματα: Τα εκπαιδευτικά προγράμματα περιλάμβαναν ενημέρωση για τη νόσο και τις μεθόδους αντιμετώπισης της δύσπνοιας, εφαρμογή μη φαρμακολογικών μεθόδων αντιμετώπισης όπως ενίσχυση των αναπνευστικών μυών, επανεκπαίδευση στην αναπνοή, χαλάρωση κ.α. Σε όλες τις έρευνες υπήρξε μεγάλη απώλεια συμμετεχόντων είτε λόγω επιδείνωσης της υγείας τους είτε λόγω αδυναμίας πρακτικής εφαρμογής των μεθόδων. Διαφάνηκε ότι η εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων μειώνει το βαθμό της δύσπνοιας και της γενικής συμπτωματολογίας, βοηθά στην αύξηση της αυτοφροντίδας, αυτοαποτελεσματικότητας και λειτουργικής ικανότητας για επίτευξη των καθημερινών λειτουργιών και βελτιώνει την ποιότητα ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους.

Συμπεράσματα: Η εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης των ασθενών με δύσπνοια στην κατ' οίκο νοσηλευτική είναι πολύ περιορισμένη παρόλη την αποτελεσματικότητά. Στη βιβλιογραφία δεν έχει ανευρεθεί καμία έρευνα που να αφορά ασθενείς με δύσπνοια εξαιτίας κακοήθειας. Στην Κύπρο δεν υπάρχει εφαρμογή οποιουδήποτε εκπαιδευτικού προγράμματος και χρήζει μελέτης η πιθανή ανάγκη εφαρμογής τέτοιων προγραμμάτων.

Λέξεις Κλειδιά: Patient Education, Home Care, Nursing, Dyspnea, Breathlessness.